

יוזק ובאשה

לילי

ליבר

כאן אתייחס למשפחתה של אשתי טניה , האבא של טניה שמריהו פישר היה בעל חנות צרכי כתיבה, מסודר כלכלית , באוגוסט 1941 בגטו הוא וטניה יצאו לרחוב , הגרמנים עצרו אותו, טניה סיפרה שהיא ואמא הלכו לבית הסוהר וניסו לתת לאבא לאכול ולשחרר אותו אך ללא הצלחה

כעבור יומיים כנראה נרצח בוילנה.. אשתו אסתר אמא של טניה לא עבדה בחנות, ונרצחה כחודשיים לאחר שבעלה נרצח. הבן הבכור בנימין כבן 20 שנה ברח לכיוון רוסיה בפרוץ המלחמה ביוני 1941 כנראה נרצח בדרך , בנימין היה בחור משכיל וכשרוני , ניבאו לו עתיד טוב, שאר הפרטים לא מוכרים ..

ריטה ויענק שוחררו מהפרטיזנים בהמשך. וידעו שטניה במנזר , נגשו לשם ולקחו את טניה לוילנה וכעבור כמה חודשים, טניה עברה לפולין בעזרת ארגון עליה (הידיד הילל זיידל, ח"כ) הוא דאג אז להעברתה לעיר לודז'. טניה עברה משם לקיבוץ בצ'נסטחובה. שם הכרתי אותה בהיותה בקיבוץ בהמשך יצאנו יחד מהקיבוץ לדרך ארוכה בפלסטינה (אחזור לכך בהמשך). ינאק וריטה אחותה עזבו את פולניה לצרפת, שם יאנק עסק שנים במסחר זהב ועיבודו, הוא כיום בן 95 שנה וחי בפריז לבד. ריטה נפטרה בגיל 70, יש להם בן ששמו אלן, שנשוי לקתרין ולהם תאומים בן ובת.

דורה הייתה בגטו עם ריטה וטניה, היא פחדה ללכת עם טניה למנזר, היא הייתה במתח רב ובפחדים, ונשלחה למחנות ריכוז מוכרים, עברה עם 2 חברותיה (בלה פינקלשטיין, ומרציה יוגוצקי) עברו כל מיני מחנות ריכוז קשים יחד ושוחררו במחנה בוכנוולד (נדמה לי). זמן קצר נשלחו 3 החברות לפלסטלינה (מתברר שקרוב משפחתה של דורה היה אחראי מוסדות יהודים על עליה , אגב הוא ואשתו רצו לאמץ אותה והיא לא הסכימה. שלושת הבנות עלו לפלסטינה ב-1945, בארץ התאקלמה אצל דודים (אח של אביה) יצחק פישר שגר בתל-אביב, ושם עברה לירושלים לאחר שהכירה והתחתנה עם שמואל שחיטמן , דורה עבדה במשרד. לאחר כמה שנים עברו לתל-אביב. שמואל עבד כסוכן ביטוח , דורה עבדה בלשכת המס של הסתדרות להם יש בן בשם רוני גרוש עם 3 ילדים וגר כיום בחו"ל.

האחיות לבית משפחת פישר דורה ריטה וטניה

כאן התחילה המסכת של "היהודי הנודד": מבית מלון עלוב בברטיסלבה, צ'כיה, לבניין דל בודפשט, הונגריה ומשם במשאיות גנבנו שוב את הגבול, הפעם לזוינה שבאוסטריה. אחרי זמן קצר הועברנו למחנה לפליטים יהודים באזור לינץ. האחראי בארגון עליה ב' שלח אותי למחנה באזור העיר גראץ להביא משם את קבוצתו, כולל את טניה, תעודת הפליט שלי שוב הייתה זיוף רשלני ובביקורת הראשונה נתפסתי והורדתי מהרכבת. החיילים האמריקאים שערכו על חיפוש, מצאו אצלי תמונות מצ'נסטחובה ובין השאר תמונת מצבה שהקימו לכבוד הצבא האדום ששחרר את העיר. בקיצור, חשדו בי שאני מרגל סובייטי ומהר מאוד מצאתי את עצמי בבית הסוהר המרכזי בלינץ, כלוא בתא עם 12 איש, מבוגרים ממני. התברר שהם פקידים בכירים מאד במשטר הנאצי. כל היום לא אכלתי כלום, ובערב הייתי רעב מאוד. שותפיי לתא הציעו לי אוכל משלהם אבל אני סירבתי. אמרתי להם "אני ניצול יהודי ואתם נאצים. מישהו מכם היה אולי מעורב ברצח הורי או אחי, ולכן למרות רעבוננו לא אגע באוכל שלכם". הדברים עשו עליהם רושם. בתא הזה נשארתי כשבוע עד שהצלחתי להעביר מסר לחברי בעזרת נאצי חולה ששוחרר וניגש עפ"י בקשתי למחנה. כמה חברים וביניהם טניה באו מיד לבקר, דאגו להעביר אותי לחדר חולים ואחרי כמה שבועות השתחררתי. חזרתי למחנה לעוד 2-3 חודשים, אבל הנדודים נמשכו. מאוסטריה אל האזור הצרפתי של גרמניה ומשם, בליל סילבסטר (דצמבר 1946) הוברחנו לאזור האמריקאי בגרמניה. חיינו בחווה חקלאית והתכוננו לחיי קיבוץ בארץ.

עשרה חודשים מאוחר יותר, בחודש ספטמבר 1947 קיבלנו טניה ואני, הודעה שיש אפשרות לעלות ארצה תוך 48 שעות במסגרת "עליה ד" (היתרון היה שזאת הייתה עליה דרך מרסיי שבצרפת בלי לעבור את הסייט של המחנות בקפריסין). ארגנו כמה חברים טובים בחווה והעמדנו בחיפזון חופה, כך שלארץ הגענו נשואים.

מספרת טניה: "עלינו באונייה ששמה "רוסיה" והיא הייתה אוניית טיול של היטלר שהוחרמה ע"י הרוסים בזמן המלחמה, אוניית פאר. באותה תקופה הציע סטאלין לגולים ארמנים שחיו בארצות הברית לחזור ל"מולדת" ומסלול האונייה היה ניו-יורק – מרסיי- חיפה – אודסה. כשעלינו על הסיפון פגשנו הרבה ארמנים עשירים ונשותיהם (עם פרות ותכשיטים לרוב) שהסכימו להצעת סטאלין, ואני זוכרת שחשבתי לעצמי "מה הם עושים, הרי מחכה להם שם סיבר?" מכל מקום, אנחנו ירדנו בחיפה ולמרות חששותינו (כי היינו עולים לא לגלילים) לא עצרו אותנו. בחיפה נשארנו יומיים, ולבקשתנו קיבלנו כרטיסי אוטובוס לקיבוץ תל-יצחק. אבל זה היה יום שישי ובדרך החלטנו לבלות את השבת בתל-אביב כי גם יוזק וגם דורה, אחותי, גרו שם. מישהו מהנוסעים שילם עבורנו את הפרש מחיר הנסיעה לתל-אביב, ובכך הסתיים חלום הקיבוץ (בהשפעתו של מונייק). הגענו לבית של יוזק ובאשיה ברחוב רש"י בתל-אביב (הם גרו שם יחד עם משפחת גורדין). כשנכנסנו, מיכאל שיין ואבי גורדין ראו אותנו וצעקו "דוד מונייק בא, דוד מונייק בא"

זהו זה – ידענו שהגענו באמת הביתה.

לא אוכל לסיים מבלי לציין בכמה אהבה ומסירות קיבלו אותנו יוזק ובאשיה, שבביתם התגוררנו חודשים, ומשה ושולמית רעייתו שליוו אותנו בצעדינו הראשונים בארץ. מה רב היה אושרנו שנולדו ילדינו – תמי ועדי. בואה של לילי ארצה ומאוחר יותר הצטרפתם של יאדג'ה, ליבר ואנטה השלימו את איחוד המשפחה בארץ. כל חודש כולנו נפגשנו: ליבר, ואחותנו, משה ולולה, יוזק ובאשיה, טניה ואני לארוחה באווירה נהדרת.

אני לא אפרט את שנות חיי הארוכים עם טניה ז"ל, היה לנו טוב, שמחנו מהילדים, הנכדים והנינים. עברנו לדיור מוגן בפברואר 2012. טניה נפטרה ב-4.4.2013. כאמור לא רציתי לדבר על חיי משפחתי הברוכה, כי אני רוצה לסיים עד כאן סיפור משפחה אחת מבית הורי.

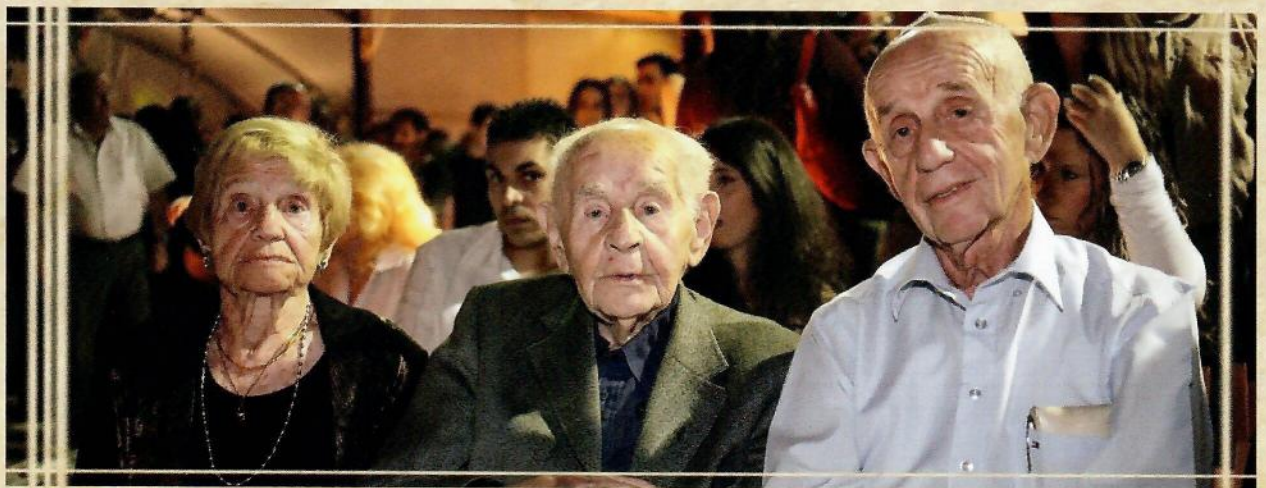
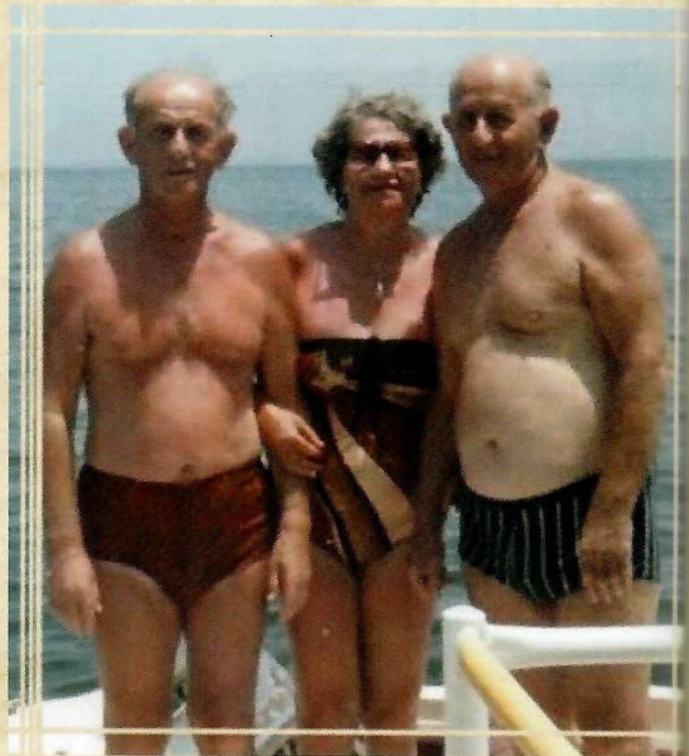
ברצוני להודות לנכדה של יאדג'ה וליבר, שרון סינדל, שעזרה לי לכתוב חוברת זו. שהודפסה ביולי 2000, תודה לך שרון! מהדורה מורחבת זו מתבססת בעיקר על זכרונותי, יצחק, ואני רק בן 92.

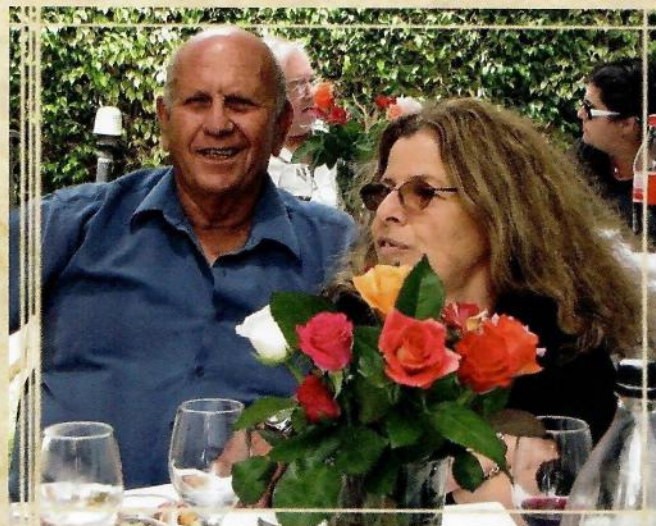

תם ולא נשלם,

באהבה, יצחק

תמונות משפחתיות מהטיול לפולין

זיכרון לבני המשפחה שנרצחו ע"י הנאצים, ואחרים שניצלו אחיות והאחים של אבא ומשפחותיהם -

הי"ד

זיכרון שיין נרצח בצ'נסטובה אונטו של אונטו

נרצח

נרצחה

פרלה שיין נרצחה בטרבלינקה אונטו

נרצח

שלמה (שלאמק) נרצח בצ'נסטובה אונטו

נרצחו

מאיר שיין, אשתו והבת ליאה אונטו של אונטו

נרצחו

בריינדל שיין ושליצקי יהושוע, רוזה, יעקב מאיר, ונתן- נרצחו בטרבלינקה אונטו של אונטו

אברהם שיין ואשתו, הבת ברוניקה ובעלה, אונטו של אונטו

נרצחו

נרצחו בטרבלינקה

נצלו

נשארו בחיים ילדיו של אברהם שיין הלה, אסתר, שלמה

נרצחו

אחות שהתגוררה בזאברטצה, בעלה ושני ילדיהם אונטו של אונטו

נרצחו

אחות רייזל ושני בניה - נרצחו בטרבלינקה אונטו של אונטו

ניצל

בעלה נתן, שוחרר לאחר המחנות.

אח - משה שיין, אשתו פולה ובנם שלאמק

נרצחו

נרצחו בטרבלינקה

מצד אמא: (פרלה) - הי"ד

נרצחה

אונטו של אונטו נרצחה בצ'נסטובה אונטו של אונטו אח קלמן שטאהל, אשתו ושלושת בנותיו אונטו של אונטו

נרצחו

ובנם ומשפחותיהם נרצחו בטרבלינקה.

ניצל

הבן משה נשאר בחיים

משפחת קופל, אסתר, בעלה, הבת ומשפחתה

נרצחו

(בעל ושני ילדים) נרצחו אונטו של אונטו

משפחת פישר - משפחת טניה - הי"ד

נרצח

אביה - שמריה פישר, נרצח בוילנה

נרצחה

אמא - אסתר פישר נרצחה בוילנה

נרצח

אחיה - בנימין פישר נרצח במקום לא ידוע

דודים ודודות של טניה, נרצחו ברוסיה,

נרצחו

שמותיהם לא ידועים.